

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is f 5 in de drie maanden.

DONDERDAG 9 MAART.

De prijs, der Advertentiën is, van f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelrecht, voor elke plaatsing.

De oproeping der ligtingen van 1845 en 1846.

Het schijnt dat ons bestuur het voornemen heeft de lotelingen van 1845 en 1846 in de wapenen te roepen. Ons dunkt die maatregel meer van vrees en kortzigtigheid dan van wijsheid te getuigen.

Die bijeenroeping zal vermoedelijk moeten dienen om een vermeend gevaar van de zijde van Frankrijk af te weren. Daartegen is hij echter onvoldoende. Die vijftien duizend man meer zullen ons niet ten schild tegen Frankrijk's legerbenden of republikeinsche beginselen strekken.

Die maatregel doet te veel of niet genoeg. Hij doet te veel, wanneer hij zonder noodzaak de lotelingen van hun werk afroept en van de natie op nieuw nuttelooze offers eischt. Hij doet niet genoeg, wanneer men werkelijk gelooft, dat onze onafhankelijkheid in gevaar verkeert. Dan zou men tot eene volkswapening moeten overgaan.

Hij schijnt ons daarenboven ten hoogste onstaatkundig. Tot hiertoe is de geest der Franschen, vooral der leiders van de laatste beweging en verandering, vredelievend. Men poogt aan Europa te toonen, dat men zich door de gebeurtenissen der eerste Fransche omwenteling heeft laten onderrigten. Van de zijde der overige Staten van Europa, is het zaak te waken, dat men geene aanleiding geeft, dat de gemoederen eene andere rigting nemen. Op dit oogenblik is eene wapening, zoo al niet volgens de meening der zich wapenende staten, althans zeker in de oogen van Frankrijk, eene daad van vijandschap. Wanneer men aan Frankrijk geen voorwendzel geeft, om, door middel zijner legers, zijne instellingen over Europa te verspreiden, zal het misschien, geleid door de geschiedenis, zich stil trachten te houden; maar zoodra het vermoedt, dat men zich tegen den oorlog voorbereidt, zullen alle partijen zich vereenigen en zal er een nieuwe volksoorlog ontstaan, wiens hevigheid even zeer te begrijpen als zijn einde niet te voorzien is. Men zal de tweespalt in eensgezindheid, de onverschil-

ligheid in geestdrift veranderd en de poort geopend hebben, door welke stroomen van naar bedrijvigheid en verandering hakende menschen zich naar buiten ontlasten kunnen. Wij beroepen ons op de ondervinding, in de eerste Fransche omwenteling verworven.

Niemand kan meer dan wij prijs stellen op onze onafhankelijkheid. Wij willen zelven onze instellingen regelen en willen ons die niet doorden vreemdeling zien voorschrijven: maar wij willen geen ijdel vertoon, wij willen, dat de regering zich op eene andere min kostbare, maar zekerder, wijze kracht, aanhangelijkheid en liefde in de harten van alle Nederlandsche burgers verschaffe. Wanneer men zich door liberale instellingen bij de natie verdienstelijk gemaakt en de harten der burgerij voor zich gewonnen zal hebben, zal men zich van veel zekerder borstwering voorzien hebben dan men in tienmaal sterkere legers, dan wij op de been brengen kunnen; ook vinden zal. Heeft men dat gedaan, zoo zal de regering zich in de oogenblikken des gevaars niet verlaten, maar de beurzen geopend en de bevolking strijdvaardig vinden.

België en Pruisen slaan denzelfden verkeerden weg in; onder den schijn van den vrede te bewaren, provoceren zij den oorlog. Mogt men bij ons dit nog in tijds inzien. Eene liberale regering, gelijk de Belgische, kan echter lighter ien wagen, dewijl hare handelingen minder wantrouwen wekken; maar eene regering, die bekend staat met de goddelijkheid van het koningschap en autokratische regeringsvormen niet weinig ingenomen te zijn, die in hare officiële bladen de vernietiging van den vrijstaat Krakau verdedigde, biedt geenen gelijken waarborg aan. Zij vooral moet zich tegen den schijn eener vijandschap wachten, uit welke voor haar en geheel Europa de grootste onheilen kunnen voortspruiten.

De beraamde wapening is onstaatkundig, onvoldoende en voor eene laagere meer verarmende burgerij hoogst bezwarend. Zelfs wanneer men zich tot de in-dienst-stelling der lotelingen van 1845 en 1846 bepaalt, zal

men verscheidene millioenen behoeven boven die, welke bij de begrooting zijn toegestaan. Hoe zal men die vinden? Zal men die door middel eener leening trachten te verwerven, op het oogenblik, dat deze niet dan onder voorwaarden, voor den Staat hoogst bezwarend, zal kunnen gesloten worden? Zal men aldus den reeds zoo zwaren rentenlast op nieuw vermeerderen en de verste nakomelingschap de gevolgen laten dragen eener staatkunde, welke hare verdediging niet zoekt in de liefde en genegenheid eener tevredene burgerij, die onverwinnelijk maakt, maar in eenige weinige bajonetten, welke in het afdoend oogenblik niets vermogen?

Of zal men misschien de reeds nu onmatige belastingen met eenige millioenen verhoogen, met eenige millioenen, die besteed zullen worden, niet om een dreigend gevaar af te wenden, maar om er een in het leven te roepen?

Wij kunnen het verschoonen, wanneer in het eerste oogenblik van drift en onsteltenis, tot het nemen vanden maatregel besloten werd; maar nu men tot rust gekomen is, behoort men een bedaarden blik op de zaken te slaan en in te zien, dat eene oproeping der militie niet ons zelfstandig bestaan beschermt, maar in gevaar brengt. Men zal er, hopen wij, op terug komen.

De geest des tijds en de denkbeelden der eeuw laten zich niet door tolliniën en grenskantoren tegenhouden. Onze voorposten zullen ons niet tegen de revolutionaire beginselen van Frankrijk behoeden. Daartoe moeten andere middelen in het werk stellen. Neemt de aanleiding tot klagen weg en gij zult geene legers noodig hebben om de gevolgen der niet verhoorde klagten te onderdrukken. Nu is het de tijd zich te versterken door de gemoederen der burgerij voor zich te winnen, zoo als België, zoo als de Deutsche constitutionele regeringen doen. Maar met leeningen, met verzwaarde belastingen en het oproepen van verlofgangers, wint men de harten niet. Wij herhalen de woorden, die wij eenige dagen geleden reeds aanhaalden:

„Onze legers, onze vestingen, onze rivieren zullen een algemeen gevaar, en dat als 't ware de lucht vervult, niet van ons afwenden. Maar ons wettelijk, ons constitutioneel te versterken, ja onverwinnelijk te maken, dit hangt van ons af.”

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 4 maart. Het besluit der bondsvergadering van 3 dezer, waarbij aan elken staat van het verbond wordt vrij gelaten, de censuur op te heffen en de drukpersvrijheid in te voeren, bragt nog op den avond van gisteren, als wanneer hetzelfde openbaar gemaakt werd, eenen zeer tevredenstellenden indruk op de gemoederen voort. Men ziet in dit besluit het begin van een nieuw stelsel, en men hoopt weldra verdere concessies, ter voldoening der dringende eischen, van het gezamenlijke Duitse vaderland te zullen erlangen. Inderdaad verneemt men, dat reeds eerstdaags nog andere even gewichtige besluiten der bondsvergadering ter kennis van het volk zullen gebragt worden, onder anderen eene bepaling ter spoedige in-werking-stelling eener algemeene volkswapening.

— Gisteren avond ten 7 ure had hier in en voor de manege eene volks-vergadering plaats, sterk naar gissing tusschen de 7 en 8000 personen, waarin het voorstel gedaan werd tot het aanbieden aan den Senaat van de navolgende petitie. »Aan den Hoogen Senaat! Wij zien in een der naastbijliggende landen plotseling het koningschap door de republiek vervangen. Een eenig gevoel bezielt daarbij vóór alles het hart van iederen Duitser: het besef namelijk der noodzakelijkheid, dat het geheele vaderland zich ten naauwste vereenige tegen elken aanval, van welken kant deze komen moge. Wij achten dat de heilige verplichting op ons rust, de telk dezer algemeene gevoelens te zijn. Doch ook alleen de vrijheid verdedigt men met geestdrift en kracht en het is daarom, dat wij de waarborgen voor dezelve verzocken, die het vaderland tot dusverre nog mist, namelijk: Afschaffing van alle sedert het jaar 1859 uitgevaardigde exceptionele wetten. Onbeperkte vrijheid van drukpers. Eene regtbank van gezworenen. Algemeene volkswapening. Een algemeen Duitsch Parlement. Gelijheid van staatsburgerlijke regten zonder onderscheid van geloofsbelijdenis. Regt tot het houden van openbare vereenigingen. Staatkundige amnestie en rehabilitatie van burgerlijke regten.

Geen oorlog tegen Frankrijk, wegens zijn regeringsvorm. Wie vrijheid wil, moet ook de vrijheid achten en eerbiedigen.

Nadat deze petitie aan den hoogen Senaat dezer stad onmiddellijk bij acclamatie was aangenomen, is dezelve heden middag door eene deputatie van tien voornamste burgers aan den eersten burgemeester en voorzitter des Senaats overhandigd geworden. Deze heeft daarop den Senaat heden namiddag bijeengeroepen. Sedert 4 ure stond de volksmenigte voor den Römer (het lokaal waar de Senaat zitting houdt) in afwachting, dat al de gevraagde concessies toegestaan zouden worden. Intusschen bezette de gewapende burgermagt en een bataillon linie-troepen de voornaamste gedeelten der stad. De gisting der gemoederen, bijzonder bij de bewegingspartij, nam echter al meer en meer toe. Ten 8 ure 's avonds verscheen een besluit van het wetgevend ligchaam, waarbij van al de gevraagde punten niets toegestaan werd, dan de afschaffing der censuur; hetzelfde luidt als volgt: 1. De drukpers is vrij; de censuur mag nooit weder ingevoerd worden. 2. Overtredingen en misdrijven, door middel van de drukpers bedreven, worden volgens de bestaande wetten gestraft. 3. Het te verschijnen werk moet voorzien zijn van den naam des drukkers en uitgevers, en elk dagblad met dien des drukkers en des verantwoordelijken redacteurs.

Darmstadt, 4 maart. Bij den aanvang der huidige zitting van de Tweede Kamer las de president verscheiden stukken der groothertogelijke regerings-commissarissen, benevens eenen brief van den dirigenden staatsminister voor, betreffende eenige bij de Tweede Kamer ingediende motiën, overeenkomstig welke het Z. K. H. den groothertog heeft be-

haagd vrijheid van drukpers, op de grondslagen der Badensehe wet, burgerwachten in de steden, invoering der openbare en mondelinge behandeling van regterlijke zaken, regtbanken van gezworenen, enz. te verleenen, waarvan desbetreffende wetsvoordragten onverwijld aan de Standen zullen worden aangeboden.

Deze mededeelingen werden met een langdurig vivat aan den groothertog door de Kamer en overvolle galerijen ontvangen.

Karlsruhe, 3 maart. Eenige minuten voor 8 ure hoorde men, gisteren avond hier het geroep van brand; het gebouw van het ministerie van buitenlandsche zaken stond in vlammen, die op drie plaatsen te gelijk waren uitgebroken. Twintig minuten later was het dak van het uitgestrekte gebouw éene massa vuur, en het verwoestende element verspreidde eene ontzettende helderheid. Door de uiterste pogingen der blusschers heeft men een gedeelte van het gebouw, alsmede de meubelen, papieren, enz. gered. Men koestert geen twijfel, of deze brand moet aan kwaadwilligheid toegeschreven worden. Ook heeft men aan eenige huizen sporen van brandstichting ontdekt, en men spreekt over bedreigingen, welke reeds den vorigen dag dienaangaande moeten gedaan zijn. Te middernacht werd nogmaals brand geroepen, maar het bleek toen een misverstand te zijn. Heden moeten door de gewapende burgers twee brandstichters, zijnde vreemdelingen, in hechtenis zijn genomen. De verontwaardiging over deze gruweldaden is zeer groot. Ingezeten en van alle standen hebben zich aangeboden tot eene veiligheids- en patrouilledienst. Er zijn uitgebreide maatregelen genomen, om verdere aanslagen van dien aard voor te komen.

Karlsruhe, 4 maart. Men verzekert, dat er nog heden avond liberale veranderingen in het ministerie zullen tot stand komen.

Morgen zal eene bijeenkomst van vele afgevaardigden uit Baden, Württemberg, Hessen, Nassau en Beieren te Heidelberg plaats hebben.

Düsseldorf, 5 maart. Uit deze stad is heden eene met 600 onderteekeningen voorziene petitie, op spoedige hervormingen aandringerde, naar den koning verzonden. De verlangde hervormingen zijn: 1o. ware vertegenwoordiging van het volk, bestissende stemmen in alle quaestien van wetgeving en belasting; 2o. gelijkstelling van alle geloofs-belijdenissen ten aanzien van de staatsburgerlijke regten; 3o. onbeperkte persvrijheid; 4o. de jury voor alle staatkundige en pers-misdrijven; 5o. verzekering van de persoonlijke vrijheid; 6o. belasting naar evenredigheid van het vermogen; 7o. voorzien voor de arbeidende klasse; 8o. mededeeling van het ontwerp van strafwetboek aan de volksvertegenwoordigers; 9o. vrijheid van regt van vereeniging; 10o. een Duitsch parlement.

Neurenberg, 3 maart. In het gisteren opgestelde en naar den koning verzonden adres werden als wenschen des volks opgenomen: 1o. afdoende hervormingen in het kiesstelsel; 2o. onbeperkte persvrijheid; 3o. openbare regtspleging met gezworenen; 4o. beëdiging der militairen op de constitutie; 5o. gelijkstelling van alle godsdiensten; 6o. een wetboek van politie; 7o. vertegenwoordiging des volks in het Duitsch Verbond.

Koblentz, 6 maart. Het stedelijk bestuur heeft gisteren eene petitie aan den koning gerigt, verlangende: 1o. volledige persvrijheid; 2o. oprigting eener volksvertegenwoordiging met stemregt en verantwoordelijk ministerie; 3o. volksvertegenwoordiging bij het Duitsche Verbond, en 4o. intrekking van het ontwerp van strafregt.

München, 4 maart. Men durfde na de bewegingen der laatste dagen reeds weder vrijer adem halen, toen dezen ochtend plotseling weder nieuwe ongeregelheden begonnen, na de officiële bekendmaking dat de Kamer der Afgevaardigden ontbonden was, dat er nieuwe verkiezingen zouden plaats hebben, en dat de Rijks-Standen tegen den 31sten mei zouden worden bijeengeroepen. Een zoo lang uitstel mishaaft aan het publiek; er is dus eene nieuwe burgervergadering belegd, en de gemoederen zijn over het geheel zeer opgewonden.

Namiddag 3 ure. De deuren van het tuighuis zijn opengebroken en de 4000 musketten en 6000 nieuwe sabels benevens een aantal oude wapenen zijn in handen der studenten, der kunstenaars en der burgers. Het residentie-plein is aan alle kanten met

militairen afgezet. In de St. Peterskerk luidt de alarmklok; in 't kort, het is tot eene formele uitbarsting gekomen.

FRANKRIJK.

Ziehier hoe het laatste nummer van de *Revue des Deux-Mondes* de jongste Parijsche omwenteling beoordeelt:

»Ons land schijnt bestemd tot eindeloze proefnemingen; het is alsof het zijn lot ware ten profijte van de andere natien voortdurend politieke experimenten te doen. Laten wij ons echter niet door onze gewaarwordingen doen overrompelen; bij eendergelijke schipbreuk is er geene keus; men moet alle elementen van orde en zekerheid vereenigen en bevestigen. Met eene nieuwe toestand beginnen nieuwe plichten. Wanneer eene omwenteling als die van den 24sten februari 1848 tot stand komt, wanneer eene zoo geweldige beroering, als door niemand vermoed werd, eene maatschappij tot op hare grondvesten schokt en er het uiterlijk geheel van verandert, zijn er voor zulk eene maatschappij wezenlijke voorwaarden te vervullen, opdat zij in die toekomst, die zich zoo plotseling voor haar ontsluit, hare plaats vinde. Die voorwaarden, het is terstond begrepen en door de nationale garde, en door het volk, en door de studerende jongelingschap, en door het provisioneel bestuur, zijn: handhaving der publieke orde; eerbiediging van den eigendom; onschendbaarheid des levens.

»Inderdaad, wij hebben de nationale garde en het volk, die elkander bij den opstand de hand hadden gereikt, na de overwinning eene overeenstemming zien bezegelen, die het heil van het vaderland ten gevolge moet hebben. De geheele bevolking van Parijs was slechts éene groote burgerwacht; zij had éene gedachte, één wil: dat de vrijheid even zuiver bleef als zij zich onverwinnelijk getoond had.

»Onder den invloed van hetzelfde gevoel heeft het provisioneel bestuur zich met patriotischen ijver aan zijne taak gewijd. Het heeft de republiek geproclameerd, de driekleurige vlag aangenomen, de bijeenroeping eener nationale vergadering aangekondigd. De behoeften des volks zijn het eerste onderwerp zijner maatregelen geweest. Het provisioneel bestuur heeft aan alle burgers werk gewaarborgd, het heeft het verschruldigd millioen der civiele lijst aan het werkvolk toegekend, en de onmiddellijke oprigting van nationale werkplaatsen bevolen. Het leger is in edele bewoordingen aangesproken, en het heeft op den roep van het nieuwe bestuur geantwoord: het reorganiseert zich; de generaals hebben hunnen degen ten dienste der republiek gesteld. De justitie en de administratie hebben haren loop hervat. De handelszaken beginnen te herleven; de toetredingen van geconstitueerde lichamen en politieke personen vloeijen van alle kanten toe. Indien het vertrouwen zich dus op nieuw schijnt te vestigen, is het niet meer dan billijk van dit gelukkig verschijnsel voor een groot gedeelte de eer toe te schrijven aan de verklaring van het provisioneel bestuur, dat de doodstraf voor alle politieke quaestien is afgeschaft. »Elke omwenteling, door het Fransche volk tot stand gebragt, moet,” zegt het in zijn manifest, »aan de wereld eene waarheid te meer in praktijk gebragt aanwijzen.” Het provisioneel bestuur zal de afschaffing der doodstraf in politieke zaken ter bekrachtiging aan de nationale vergadering aanbieden. Ziedaar, een grootsch, een der menscheit en Frankrijk waardig denkbeeld; het is een onfeilbaar propaganda-middel.

»De gemoederen kunnen zich, dankt ons, thans weder gerust stellen, wanneer men bedenkt dat, in de vier dagen die de zegespraal der revolutie van 1848 gevolgd hebben, een zoo in der haast samengesteld provisioneel bestuur Parijs weder in zich zelf heeft gebragt en de orde hersteld heeft; het heeft aldus aan de natie den tijd en de middelen gegeven zich zelf te onderwerpen en haren wil te doen kennen.

»De regering van het land door het land, de welvaart der volksmassa, Frankrijk's wettelijk overwigt in de wereld, dit, dankt ons, zijn de drie voornaamste doeleinden tot wier bereiking aller krachten en patriotismus moeten ingespannen worden. Wij althans zullen ons niet beklagen, aan de omwenteling deze beloften vervult.

»De regering van het land moet gegrond zijn op het land of wij zinken. Het uur is gekomen, en de klokslag was luide genoeg om overal gehoord te worden. Ditmaal komt het er op aan de nationale vertegenwoordiging op breede en stevige grondslagen te vestigen die haar de ware uitdrukking maken van alle belangen en alle regten, van alle toestanden, van nijverheid en van den eigendom, van het kapitaal en van den arbeid. Voor deze noodzakelijke taak zijn noch de studiën en de proefnemingen onzer vaderen verloren, noch de groote proef die wij reeds sedert meer dan eene halve eeuw in een ander werelddeel aanschouwen. Laat ons hopen dat de tijd niet te vergeefs is voorbijgegaan. De democratie der negentiende eeuw, laat ons dit niet uit het oog verliezen, kan op geene duurzame wijze gevestigd worden dan door al de elementen der maatschappij met elkander in overeenstemming te brengen. Op deze wijze alleen kan het woord van *Sieyès* eene waarheid worden, dat »het uitgestrektste gebied, de talrijkste bevolking voor de »vrijheid bestemd is.«

»Sinds de Fransche revolutie in de laatste eeuw, de politieke mondigheid der wereld heeft gevestigd, heeft niemand meer in beginsel het regt van individus en van de massa op welvaart als het loon van hunnen arbeid ontkend. Reeds zijn er om tot een zoo gewenscht resultaat te komen opregte pogingen in het werk gesteld; maar men moet erkennen dat tot nu toe geene regering is begonnen met ware geestkracht en ijver naar dit doel te streven. Eene dusdanige achteloosheid is niet eene der minste oorzaken van die snelle incenstoringen die, op het eerste gezicht, de verbeelding doen versteld staan. Er is, zeker, geene vrees dat de regering die uit de omwenteling van 1848 zal voortkomen in dezelfde fout zal vervallen; maar aan de levendige sympathie voor het menschedom en het volk, die thans zoo vele harten doet kloppen, zal zich eene socialistische wetenschap moeten paren, die de verschijnselen die zich opdoen ten grondigste bestudeert, aller regten gelijkelijk eerbiedigt en tusschen alle klassen van werklieden hechte banden en opregt gemeende eenstemmigheid knoopt.

»Indien Europa, na den electrieken schok die van ons is uitgegaan gewaar te zijn geworden, het beeld voor oogen heeft van onze eendragt en de overtuiging van onze welwillende bedoelingen ten zijnen aanzien, zoo zullen wij daardoor alléén reeds magtig en geëerd zijn. De geest der Fransche revolutie is een geest van vrede en verbroedering der natien; hij heeft zich, zestig jaren geleden, alleen daarom zoo krijgszuchtig getoond, omdat hij door Europa's vorsten werd uitgetart. Frankrijk kan thans nog des te eerder eenen vreedzamen toon voeren, omdat het duidelijk is, dat het thans de gevolgen van eenen oorlog nog minder dan in 1789 te duchten heeft. Toen maakten uit verschillende oorzaken en in verschillende mate, de volken gemeene zaak met de regeringen tegen ons; thans belijden zij onze beginselen en koesteren onze denkbeelden; zij zijn bezig allengs de trappen te doorloopen die wij sinds zestig jaren doorloopen hebben en zij streven naar hetzelfde doel. Er bestaat dus tusschen ons en hen eene nauwe verwantschap, en indien er oorlog ontstond, zoo zou hij niet zijn om veroveringen te maken, maar uit zucht om hun te hulp te komen en bijstand te verleen. Indien Italië, indien België bedreigd werden in hunne onafhankelijkheid, in de uiting van hunnen nationalen wil, zoo zouden wij verplicht zijn hen te beschermen. Zou het overigens iets anders zijn, dan ons zelve beschermen? Er is geenerlei tegenspraak in, den vrede te willen en terzelfder tijd onze krijgsmagt te versterken. Het is goed naast ons gereorganiseerd leger, eene mobile burgerwacht te scheppen. Europa kan zich noch ten aanzien van onze gevoelens, noch ten opzichte van onze houding vergissen. Dit schijnt ook te blijken uit het eerste besluit van het *corps diplomatique*. Het manifest der provisionele regering zal voorts weldra bij de vreemde mogendheden gepubliceerd worden, en het eigenlijke bedoelingen van Frankrijk.

»Maar wij behoeven ons over de gezindheid van twee groote Staten — Engeland en de Vereenigde Staten — jegen ons, niet met vermoedens tevreden te stellen. De gezant der Vereenigde Staten, de heer *Richard Rush*, heeft zich naar het stadhuis begeven om het provisioneel bestuur te komen ge-

lukwenschen. »Ik ben stellig zeker«, heeft de Amerikaanse minister gezegd, »dat in mijn vaderland »eene luide en algemeene kreet zal opgaan, om aan »Frankrijk voorspoed, geluk en roem toe te wenschen onder zijne nieuwe instellingen.« Deze sympathie van Amerika voor Frankrijk, is niet eerst nu ontstaan. In zijne aanspraak aan het provisioneel bestuur, gewaagde de heer *Richard Rush* nog van *Washington's* wenschen naar een bondgenootschap tusschen de twee volken. *Jefferson* heeft in zijne gedenkschriften zijne bewondering voor de Fransche natie betuigd; hij wijst op hare welwillendheid, hare edelmoedigheid, hare voortreffelijkheid in de wetenschappen en al de hoedanigheden die haar, naar zijn oordeel, eene gelukkige en roemrijke toekomst verzekeren. Men ziet dat de minister der Vereenigde Staten met regt de nieuwe Fransche regering kon erkennen zonder bepaalde instructiën af te wachten, of liever, dat hij zijne instructiën gevonden heeft in de overleveringen en de gedenksukken door America's beroemdste burgers nagelaten.

»Van Engeland's zijde zijn de eerste manifestatiën niet minder bemoedigend. Lord *Normanby* heeft aan den heer *de Lamartine* kennis gegeven, dat zijne regering jegen ons de meest vriendschappelijke gezindheid koesterde. Deze mededeeling is van des te meer belang daar zij, naar het schijnt, gedaan is ten gevolge van instructiën uit Londen. De publieke opinie in Engeland heeft zich zonder aarzelen ten gunste van de omwenteling van 1848 verklaard; de toon van den *Sun* en van de *Times* is niet twijfelachtig. Het bericht der eerste gebeurtenissen heeft in de Kamer der Gemeenten eene hevige opschudding ten gevolge gehad, en de twee hoofden van het Whig-kabinet, — lord *John Russell* en lord *Palmerston* —, schijnen terstond, besloten te hebben Frankrijk's nieuwe regering te erkennen. Ook hier weder zullen de gebeurtenissen onzer eerste omwenteling aan beide volken tot eene les verstrekken, die niet geneigd zullen zijn de lange worsteling van twintig jaren weder te hervatten. Vrede, nijverheid, gelijke liefde voor de vrijheid, alles heeft tusschen Frankrijk en Engeland eene verwantschap en banden geknoopt die in 1789 niet bestonden. Wij gelooven niet dat er thans in Engeland één staatsman zou gevonden worden die de politiek van *Pitt* weder zou willen opvatten, en beproeven Europa tegen Frankrijk in het harnas te jagen. Hij zou noch de hartstogten noch de middelen vinden die onze hevigste bestrijder ter zijner beschikking had. En wie zou anders de rol van coalitie-maker willen spelen? Zeker niet Oostenrijk, dat onmagtig is te gelijktijd Gallië en Italië in bedwang te houden, dewijl, wil men de Deutsche dagbladen gelooven, een Russisch leger het eerste genoemde land zou bezetten, opdat het Weener kabinet gelegenheid zou hebben, eene grootere legermagt in Italië op de been te houden. Duitschland's binnenlandsche aangelegenheden houden Pruisen veel te veel bezig, dan dat het er aan zou kunnen denken, om, gelijk in 92 tegen ons het initiatief te nemen. Is verder niet de eerste behoefte der Pruisische natie thans de staatsburgerlijke rechten te ververven die zij reeds sinds zoo lang eischt? En wat zou Rusland, zonder het bondgenootschap en de hulp van Duitschland tegen Frankrijk vermogen?

»Welke lotgevallen ons nog te wachten staan, de toekomst bereidt ons, wij mogen het ons zelve niet ontveinen, groote en belangrijke werkzaamheden voor, en hij maakt ons allen meer dan gewone ijver en zelfverloochening ten pligt. Zij, die misschien mogten denken dat in tijden waarin nieuwe gebeurtenissen zich door onvoorziene omstandigheden en orkanen aankondigen, het hun vergund is in eenen hoek te gaan zitten prullen en zich aan alle deelneming te onttrekken, verkeerden in eene zonderlinge dwaling. Juist in die oogenblikken dat een land door eene geweldige crisis geschokt wordt, heeft het de meeste behoefte dat al wat denkt, wat in wetenschap, in letteren, in kunst uitmunt, in plaats van moedeloos de handen in den schoot te leggen, ten minste zich op de hoogte van het verledene houdt. Wanneer de feiten elkander met de snelheid des bliksems opvolgen, moeten de denkbeelden niet flauw, zwak, mat, moedeloos achterblijven. Dit zou een droevig contrast zijn, waartoe, dunkt ons, schrijvers en kunstenaars, zoowel zij die vol vuur en hoop op de toekomst het strijdperk binnentreden, als zij die op het midden der baan door een onverwachte gebeurtenis verrast worden, zich zelve niet kunnen en mogen veroordeelen. Is het niet eene pligt voor de jeugdige talenten door den arbeid de ingevingen en de denkbeelden vruchtbaar te maken welke een tijdperk als het onze kan doen ontstaan en uitlokken? Aan beproefde talenten komt de taak toe, niet om uit den strijd weg te loopen maar om het heilzaam voorbeeld te geven van eene ernstige en opregt gemeende volharding. De samenwerking van alle talenten zal niet te veel zijn om de banier

der gedachte met standvastigheid in de hoogte te houden. De overtuiging hiervan zal, wij twijfelen er niet aan, hen allen bezielen die aan de toekomst niet wanhopen; zij zal onze pogingen krachtig ondersteunen. Niets strekt een volk meer tot eere, niets breidt zijn zedelijk overwigt meer over de andere natien uit, dan de wetenschap te dienen ten einde er de staatkundige vrijheid mede tot tolk te dienen en er tot sieraad van te doen strekken.«

Parijs, 5 maart. Al de dagbladen bevatten heden de circulaire van den minister van buitenlandse zaken aan de diplomatieke agenten der republiek. De minister verklaart in dezelve, dat de oorlog niet het beginsel der republiek is, even als zulks in 1792 eene noodlottige en roemrijke noodzakelijkheid was. De omwenteling der laatste dagen is geen achteruitgang maar wel vooruitgang; de wereld en wij, willen tot de verbroedering en den vrede medewerken. — Nadat de minister het verschil aantoonde dat tusschen deze twee tijdvakken bestaat, is vooral de volgende passage belangrijk: »De Fransche republiek zal dus aan geen volk den oorlog verklaren. Zij gelooft echter niet noodig te hebben te zeggen, dat wanneer men met de republiek oorlog zoude willen voeren, zij niet aarzelen zoude den strijd te aanvaarden. De denkwijze der mannen die thans aan het hoofd der Fransche regering staan is de volgende: »Gelukkig zal Frankrijk zijn, wanneer men het den oorlog verklaart en het daardoor noodzaakt, niettegenstaande zijne gematigdheid, in kracht en roem te winnen! Op Frankrijk zoude eene verschrikkelijke verantwoording rusten, indien de republiek zelve den oorlog verklaarde, zonder er toe geïmponeerd te zijn! In het eerste geval zoude Frankrijk's krijgshaftig genie, zijn ongeduld om te handelen, zijne gedurende zoo vele jaren van vrede bijeen gegaarde krachten, het onverwinnelijk doen zijn op zijn eigen grondgebied, en het veelligt ook doen vreezen op dat eener andere natie. In het tweede geval zouden de herinneringen aan Frankrijk's overwinningen zich tegen hetzelfde wenden; herinneringen die de andere nationaliteiten tegen Frankrijk zoude innemen en het zoude Frankrijk's eerste en meest algemeen verbond in de waagschaal stellen namelijk: de geest des volks en der civilisatie. Wij wenschen het voor het menschedom, dat de vrede bewaard blijve; wij hopen het zelfs. Eene enkele oorzaak tot het voeren van een oorlog bestond, nu een jaar geleden, tusschen Frankrijk en Engeland. De Fransche republiek had hieraan echter geen schuld, het was de Fransche dynastie. De dynastie heeft in haren val dit gevaar voor een oorlog medegesleept; een gevaar, waarin zij alleen Europa bragt uit persoonlijke eerzucht voor familieverbintenissen met Spanje. — Deze huishoudelijke staatkunde der gevallen dynastie welke reeds sinds zeventien jaren haren invloed op onze nationale waardigheid uitoefende, drukte ter gelijktijd, door hare aanspraken op de Spaansche kroon, op onze vrijzinnige alliantien en op den vrede. De republiek bezit geene eerzucht, kent geen despotismus noch de pretentiën eener familie. Dat Spanje zich zelf beheersche; dat Spanje onafhankelijk en vrij blijve. Frankrijk rekent voor de vastheid van dat natuurlijk verbond, meer op de overeenstemming van beginselen als op de erfopvolging van het huis van Bourbon.« (Wij hopen dit stuk in ons volgend nummer in zijn geheel mede te deelen.)

— Eerst jl. dinsdag heeft de hertog van *Orléans* Parijs verlaten. Den vorigen dag had de beroemde schilder *Ary Scheffer* een paspoort voor de prinses gevraagd. Het was hem zonder tegenspraak gegeven, benevens 50,000 franken in goud voor de reiskosten.

— De regering schijnt juiste kennis gedragen te hebben van de plaatsen, waar koning *Lodewijk Philips* zijne toevlugt had gezocht. Zij had zelfs vrouwde lieden afgezonden, om den vorst tot op het oogenblik zijner inscheeping te beschermen.

— Morgen moet weder eene talrijke vergadering van werklieden in het paleis Luxemburg plaats hebben. De eischen, betoogen, voorstellen enz., der arbeiders zijn zoo talrijk geworden, dat de president, de heer *Louis Blanc*, er geen raad meer mede weet.

— De uitrusting en soldij der mobile nationale garde van Parijs zal voor het eerste jaar nagenoeg 40 millioenen francs kosten. Reeds de soldij van 1,50 fr. per dag geeft eene som van 13,687,500 fr., ongerkend het veel hoogere tractement der officieren.

De heer *Combier*, advocaat, is benoemd tot procureur-generaal bij het hof van appel te Nîmes.

— Men beweerd gisteren, dat de magistratuur en corps hare functiën zoude nederleggen, wanneer de onherroepelijkheid derzelve door de gedwongene aftreding van een harer leden, zoude kunnen aangetast worden.

— Er zijn thans berichten van Algiers ontvangen, die tot 29 februari loopen. De hertog van *Almat* had door twee pakketbooten, die met eenige uren tusschenruimte waren aangekomen, aanvankelijk de eerste telegraphische depêches van den 24sten ontvangen, tot aan den troonsafstand van *Lodewijk Philips*, en vervolgens tijding van de zamenstelling der provisionele regering. De prins had deze depêches achtereenvolgens bekend gemaakt, met bijvermelding dat hij niet zou vergeten wat hij den lande schuldig was, en dat hij zich als man en burger zou weten te gedragen.

BELGIE.

Brussel, 3 maart. Gisteren heeft te Luik eene zeer talrijke vergadering plaats gehad van de *Association de l'Union libérale*. De president, de heer *Forgeur*, heeft eenige vaderlandsgezinde woorden in het belang der Belgische nationaliteit gesproken, ten einde de noodwendigheid te doen gevoelen dat allen zich dicht om den troon scharen. Daverende toejuichingen beantwoordden zijn rede.

Er is besloten tot de zamenstelling van een commissie van 21 leden, dat belast is met het opstellen van een adres aan de Kamer der Vertegenwoordigers, waarbij eene betere verdeling der belastingen zal gevraagd worden, ten einde de arbeidende klassen te gemoet te komen.

Brussel, 6 maart. De heer *de Potter*, dezelfde die in 1830 eene republiek in België wilde vestigen, heeft dezer dagen weder van zich laten hooren. Onderscheidene dagbladen bevatten een door hem geschreven en ondertekend artikel. Hij wil geene aansluiting aan Frankrijk, maar verklaart zich voor het behoud der Belgische nationaliteit.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 7 maart. Men wil, dat aan den generaal-majoor *Nepveu*, buitengewoon adjutant des konings, die zich sedert een paar dagen in deze residentie bevindt, eene belangrijke buitenlandsche zending zou worden opgedragen. Men verwacht, dat hij spoedig vertrekken zal.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft heden hare zitting hervat.

De voorzitter geeft kennis, dat bij de Kamer zijn ingekomen onderscheidene koninklijke boodschappen, ten geleide van een aantal ontwerpen van wet, met daarbij behoorende memoriën van toelichting of staten. Zij zijn de volgende:

1o. tot regeling der kosten, aangewend tot verdere voltooiing van den weg van 's Hertogenbosch naar Culenburg;

2o. tot aanvulling van artikel 32 der instructie voor de Algemeene Rekenkamer;

3o. tot verhooging van hoofdstuk IV der staatsbegroting over 1847 (departement van Justitie, wegens de kosten der gevangenissen);

4o. tot regeling van het gebruik van het koloniale batig slot over 1846;

5o. omtrent straffen, vast te stellen bij reglementen en keuren der heemraadschappen en andere dergelijke collegiën;

6o. betrekkelijk de aflossing van schuld over 1847;

7o. tot het verleenen aan de directie der Aken-Maastrichtsche spoorweg-maatschappij van eene dispensatie van artikel 12 en 13 der wet van 16 november 1814 (*Staatsblad* no. 6);

8o. tot aanvulling der middelen over 1846 en 1847;

9o. tot opheffing van het verbod op den doorvoer naar Suriname, waarbij zal worden ingetrokken het 2de lid van artikel 57 der algemeene wet op den in- en doorvoer enz., van den 26sten augustus 1822 (*Staatsblad* no. 38);

10o. tot nadere regeling van fondsen, vereischt tot herstel van het Nederlandsche muntwezen;

Alle deze ontwerpen worden verzonden aan de afdeelingen.

Voorts is ingekomen eene koninklijke boodschap, ten geleide van het verslag der Algemeene Rekenkamer over 1846, in verband met artikel 14 der wet van 5 oktober 1845. Drukken en ronddeelen en verzending aan eene commissie, bestaande uit de heeren: de Kempenaer, van Rijkevorsel, Borski, Duymaer van Twist en Star Busman.

Ingekomen een koninklijk besluit, waarbij, op zijn gedaan verzoek, eervol ontslag wordt verleend aan den heer *mr. F. A. van Hall* als minister van Financiën, onder dankbetuiging voor de vele en uitstekende diensten, door hem aan den lande be-
wezen.

Gelijk besluit, houdende het eervol ontslag, insgelijks op het daartoe gedaan verzoek, van den luitenant-generaal *J. A. H. de la Sarraz* als minister van Buitenlandsche Zaken, onder dankbetuiging voor de door hem bewezen vele en goede diensten.

Gelijk besluit, houdende benoeming van den graaf van Randwijk, tot dusver minister van Binnenlandsche Zaken, tot minister van Buitenlandsche Zaken.

Idem, houdende benoeming van jhr. van der Heim van Duivendijke, tot dusver gouverneur van Zuid-Holland, tot minister van Binnenlandsche Zaken.

Idem, houdende benoeming van jhr. *mr. W. L. F. C. ridder van Rappard*, tot dusver president van het provinciaal gerechtshof in Gelderland, tot minister van financiën.

Al deze besluiten worden voor kennisgeving aangenomen.

Is ingekomen eene missive van den minister van Buitenlandsche Zaken, daarbij aanbiedende een afschrift van het verdrag van handel en scheepvaart, tusschen Zweden en Noorwegen gesloten. — Drukken en ronddeelen en verzending aan eene commissie, bestaande uit de heeren: van Dam van Iselt, Corver Hooft, de Monchy, van Haersolte en de Wetelaar de Wenne.

Is ontvangen eene missive van den minister van financiën ten geleide van het algemeen verslag van het gebruik der geldmiddelen gedurende het jaar 1846.

Gelijk besluit en verzending aan eene commissie, bestaande uit de heeren: Gouverneur Nedermeijer van Rosenthal Verwey Mejan, van Naamen en van Panhuys.

Voorts is ingekomen eene missive van denzelfden minister, houdende staten nopens de afsluiting en regeling van eenige bijzondere fondsen. — Verzend-
ding aan de zoo even genoemde commissie.

Nog is ontvangen eene missive van den minister van Oorlog, houdende toezending eener lijst der dispensatiën, door den koning verleend.

Ook die lijst zal aan eene commissie in handen gesteld worden, welke zal bestaan uit de heeren: Schooneveld, Byleveld, van Hiddema Jongsma Wichers en Kniphorst.

Door den minister van Binnenlandsche Zaken zijn ingezonden:

1o. Verslag van den staat van het onderwijs over 1846. — In handen gesteld derzelfde commissie, die over het verslag van 1845 rapport moest uitbrengen; zijnde de heeren: Luyben, Scheers van Harencarspel, Luzac, van Leeuwen en Telting.

2o. Verslag van den staat van het armwezen over 1847. — Mede in handen gesteld derzelfde commissie, die over het verslag van 1845 verslag moest doen; zijnde de heeren: de Jong, de Man, Uytwerf Sterling, van Heemstra en Cost Jordens.

Een aantal ingekomen verzoekschriften wordt in handen der daartoe benoemde commissie gesteld.

Eenige ontvangen boekwerken zullen in de boekerij worden geplaatst.

De beraadslaging over het ontwerp van wet tot regeling der uitgaven van den weg van Maastricht naar de Geldersche grenzen, is bepaald op aanstaanden zaterdag, des morgens ten 11 ure.

Is ingekomen een schrijven van den minister van Binnenlandsche Zaken, houdende berigt, dat de ministers van Buiten- en Binnenlandsche Zaken, ieder voor zoo veel hem betreft, door den koning gelast zijn, om heden aan de Kamer eene mededeeling te doen.

Mitsdien wordt het eerst het woord verleend aan den minister van Buitenlandsche Zaken.

ZExc. de minister van Buitenlandsche Zaken zegt daarop het volgende:

»Edel Mogende Heeren! De even gewichtige, als onverwachte gebeurtenissen, welke in de jongst verlopen dagen te Parijs zijn voorgevallen, hebben alomten voorzer ook bij UEd. Mog., eenen diepen indruk te weeg gebracht.

»Onder deze omstandigheden heeft de koning mij den last opgedragen om aan UEd. Mog. de verhouding te doen kennen, welke sedert de optreding van het nieuw bestuur in Frankrijk, tusschen Nederland en dien Staat plaats vindt.

»Dienovereenkomstig moet ik UEd. Mog. mededeelen, dat de regering van die optreding kennis heeft bekomen door een brief van 's konings gezant te Parijs, geschreven door den heer Lamartine als minister van Buitenlandsche Zaken; zijnde deze brief van den volgenden inhoud. (Deze is van gelijken inhoud als die over België en Londen reeds bekend).

»Op dezen brief, welke voor het behoud van den vrede geruststellende betuigingen bevat, is terstond door den gezant geantwoord in overeenstemming met hetgeen ook door vele andere gezantschappen op gelijke mededeeling is geschied. Die gezantschappen hebben behoefte gevoeld om een bestuur onverschillig welk, aanvankelijk te schragen, hetwelk door zijne handelingen blijken gaf dat hetzelfde het behoud of bevestiging van wet en orde op het oog had.

»Inmiddels is aan 's konings gezant te Parijs opgedragen, om aldaar te verblijven, ten einde de Nederlandsche belangen, op eene officieuse wijze te behartigen.

»In weerwil van de geruststellende verzekeringen, van welke ik zoo even gewaagde, gebiedt de voorzigtigheid, dat maatregelen van voorzorg tegen mogelijke gebeurtenissen genomen worden. Door mijnen ambtgenoot voor het departement van binnenlandsche zaken zullen UEd. Mog. deswege de noodige openingen worden gedaan.

»Bij het beramen van die maatregelen is het eene gelukkige omstandigheid, dat tusschen de Nederlandsche regering en die van België de beste verstandhouding en overeenstemming bestaan.

»Aan 's konings gezant te Brussel is opgedragen te betuigen, dat men hier hoopt en wenscht, dat de zoo belangrijke onzijdige stelling van België bewaard moge blijven; dat Nederland de grootste waarde hecht aan de instandhouding en bevestiging der bestaande tractaten, en niets anders verlangt of bedoelt dan de voortdurende der onafhankelijkheid van België en de bevestiging der thans bestaande betrekkingen tusschen de beide rijken.

»Deze openingen zijn door de Belgische regering op hoogen prijs gesteld; meer dan één bewijs is hiervan ontvangen.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft daarop de volgende mededeeling gedaan.

»EDEL MOGENDE HEEREN!

»De koning heeft mij gelast aan UEd. Mog., naar aanleiding van art. 207 der grondwet, mede te deelen, dat de gebeurtenissen, welke in Frankrijk plaats hebben gehad, het Hoogstdezelve noodig hebben doen

oordeelen om, behalve de manschappen der nationale militia van de ligting van het jaar 1847, welke eerlang uit de reserve in activiteit zullen worden geroepen, ook de verlofgangers uit de ligtingen van de jaren 1845 en 1846 onder de wapenen te doen komen.

Hoezeer er geen dreigend oorlogsgevaar bestaat, zijn echter de gevolgen der opgemelde gebeurtenissen nog zoo weinig te berekenen, dat zij de aandacht der regering ernstig bezig houden en het nemen van maatregelen van voorzorg tot verzekering onzer grenzen gebiedend vorderen, waartoe de bevolene vermeerdering van het active gedeelte der landmagt in verband met de middelen van defensie te water, dan ook alleen bestemd is.

De voordragten tot verhooging der begrotingen van de departementen van Oorlog en Marine, welke de genomene maatregelen noodzakelijk maken en der middelen om daarin te voorzien, zullen onverwijld aan U Ed. Mog. worden gedaan, waaromtrent ik gemagtigd ben aan U Ed. Mog. nog mede te deelen, dat de toestand van 's rijks schatkist het vooruitzicht geeft, dat deze voorshands zonder bezwaar voor de ingezetenen zullen kunnen worden gevonden.

Na deze mededeeling heeft de minister nog het volgende gezegd:

»Daar het mij thans vergund is in deze vergadering het woord te voeren maak ik van die gelegenheid gebruik om aan U Ed. Mog. te kennen te geven, dat de door den koning bij de opening uwer tegenwoordige vergadering toegezegde voordragten tot verandering in de grondwet, onverwijld aan U Ed. Mog. zullen worden ingezonden.

De beide redevoeringen zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

Vervolgens is tot de zamenstelling der afdeelingen overgegaan en zijn tot voorzitters en tweede voorzitters gekozen de heeren:

Voorzitters.	Tweede voorzitters.
1. Faber van Riemsdijk.	De Man.
2. Star Busman.	Corver Hooft.
3. Luzac.	Van Panhuys.
4. Van Goltstein.	Telting.
5. Verwey Mejan.	Nedermeijer van Rosenthal.

Daarna wordt de vergadering gescheiden. Bijna alle de leden waren tegenwoordig. Alle de ministers waren aanwezig. Eene talrijke menigte bevond zich op de tribunes.

Jongste nieuwstijdingen.

ARNHEM, 8 maart.

De heer *Goudchaux* heeft zijn ontslag genomen als minister van Financiën en is vervangen door den heer *Garnier Pages*.

Iemand wiens karakter boven alle verdenking verheven is, de heer *Gouin*, is verplicht geweest zijne betalingen te staken. Ook mompelt men over de heeren R. en L. B.

Dit berigt heeft in Parijs veel sensatie verwekt.

Advertentiën.

UIT DE HAND TE KOOP: Een extra mooie **CHAIS**, met beste lederen **KAP** er op; een **TILBURY**, zeer ligt en zoo goed als nieuw; een **TENTWAGENTJE**, voor vier personen, voor één Paard, zoo goed als nieuw; eene nieuwe **VIGILANTE**; eene **DITO**, zoo goed als nieuw, beide voor vier personen en voor één of twee Paarden; een zeer ligt nieuw **WAGENTJE**, met Glazen **RAAMTJES**, voor één Paard; een ligt **KALESJE** voor zes personen, zoo goed als nieuw, voor één en twee Paarden. — Te bevragen bij **J. H. SPARMAKERING**, Mr. Rijtuigmaker buiten de Velper-Barrière te Arnhem. — *Brieven franco.*

+++ UIT DE HAND TE HUUR, een
+ watervrij, nog voor weinige jaren verbouwd
+ **HUIS** van vijf **BENEDEN-KAMERS**, voorzien met **STOOKPLAATSEN**, **MEIDEN-KAMER**, **KEUKEN**, **ZOLDER**, **KELDERS**, voorts **SCHUURTJE** of **STAL** en **TUIN**, zeer aangenaam in de Dorpsstraat van *Elst* gelegen, te aanvaarden den 1sten Mei 1848. — Te bevragen bij den Notaris *Mr. N. G. FRANCKEN* aldaar. — *Brieven franco.*

Stads Schouwburg.

No. 15 in het Abonnement.

Op Zaterdag den 11den Maart 1848.

DE FLESCHE.

Leerrijk zedelijk Tooneelspel in Acht Tafereelen en
Twaalf Afdeelingen.

De *Mises en Scène* zijn genomen naar de beroemde
Engelsche Platen van **G. CRUIKSHANK**.

AANFANG TEN 6 URE.

ROSENVELDT,
Directeur.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 8 Maart 4 El 7 Palm 0 Duim; gew. 0 D. gev. 50 D.

Te Arnhem; bij **G. J. THIEME**, Boekdrukker.